

KUTSESTANDARD

Raudteeliikluskorraldaja, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raudteeliikluskorraldaja, tase 6	6

A-osa

KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Raudteeliikluskorraldaja, tase 6 planeerib, korraldab ja juhib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtte raudteeliiklusalast tööd rongitöö ööpäevaplaan-graafiku alusel. Ta vahetab pidevalt rongiliikluse informatsiooni teiste raudteeadministratsioonidega ja raudteeinfrastruktuuri kasutavate raudteeveoettevõtjatega. Raudteeliikluskorraldaja, tase 6 vastutab dispetšerite töö koordineerimise ja piirkonna raudteeliikluse optimeerimise eest. 6. taseme raudtee liikluskorraldaja töötab iseseisvalt keerulistes ja ettearvamatutes olukordades. Ta annab edasi oma kutsealaseid oskusi ja teadmisi ning juhendab teisi töötajaid. Töö toimub siseruumides. Töö on graafikupõhine ja vahetustega, ka puhkepäevadel ja riiklikel pühadel, vajadusel ka öösi. Töö on pingeline ja intensiivne. Raudtee on kõrgendatud ohuga valdkond, kus ohutuse tagamiseks tuleb täpselt järgida ohutusnõudeid. Raudteeliikluse kutseala madalamad kutsed: Raudtee liikluskorraldaja, tase 4 Raudtee liikluskorraldaja, tase 5
A.2 Tööosad A.2.1 Valvekorra vastuvõtmine ja üleandmine A.2.2 Tegutsemine ohu- ja ebastandardses olukorras A.2.3 Dokumenteerimine A.2.4. Infovahetus A.2.5 Juhtimine
Valitavad tööosad A.2.6. Automaatblokeeringuga liin A.2.7. Poolautomaatblokeeringuga liin A.2.8. Kombineeritud teeblokeeringuga liin A.2.9. Ühe veovahendiga liin A.2.10. Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemiga liin (ERTMS)
A.3 Kutsealane ettevalmistus Tavaliselt töötavad 6. taseme raudteeliikluskorraldajatena inimesed, kellel on vähemalt kõrgharidus ja kelle kutseoskused on omandanud praktilise töö käigus rongidispetšerina.
A.4 Enamlevinud ametinimetused Raudteekorraldaja, vanemraudteekorraldaja

A.5 Reguleerimisalad kutsealal tegutsemiseks

Raudteeliikluskorraldaja töö ja tervisenõuded on reguleeritud raudteeseadusega. Raudteeliikluskorraldajal peab olema tööks vastav pädevus, mida tõendab kutsetunnistus.

A.6 Tulevikuoskused

Suureneb vajadus protsesside juhtimise ja paremate digioskuste järele, eriti diagnostika- ja liiklusjuhtimissüsteemide kasutamisel. Üha olulisem on omandada teadmisi Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) põhikomponentidest, Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ETCS) tasemetest (1-3) ning GSM-R või FRMCS kommunikatsioonitehnoloogiast.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Raudteeliikluskorraldaja, tase 6 kutse koosneb üldoskustest, kohustuslikest kompetentsidest ja valitavatest kompetentsidest. Taotlemisel on nõutav üldoskuste B.2, kohustuslike kompetentside B.3.1-B.3.5 tõendamine. Lisaks on võimalik tõendada üks või mitu valitavat kompetentsi valikust B.3.6-B.3.10.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

1. Eriala toetav kõrgharidus
 2. 2 aastat tööd rongidispetšerina
 3. Eriala väljajõe koos tööpraktikaga
- või
1. Keskkharidus või eriala toetav kutsekeskkharidus
 2. 3 aastat tööd rongidispetšerina
 3. Eriala väljajõe koos tööpraktikaga

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Raudtee liikluskorraldaja, tase 6 kutse olemasolu, mille kehtivuse lõppemisest ei ole möödunud rohkem kui 1 aasta
2. 2-aastane töökogemus 6. taseme raudtee liikluskorraldajana

Nõuded 5. taseme raudtee liikluskorraldaja ülesannete täitmisel (nt asendamine)

5. taseme liikluskorraldaja kutse omamine.

Kutse andmise korraldus, sh kutset taotleva või taastõendava isiku esitatavad dokumendid ning kutse taotleja või taastõendaja kutsealase kompetentsuse hindamise viis ja vormid, on reguleeritud kutsete andmise korras.

B.2 Raudteeliikluskorraldaja, tase 6 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Tuvastab ja analüüsib süsteemselt strateegilisi probleeme ja ennustab riske.
2. Hindab oma tegevuse mõju, sh erinevate raudtee-ettevõtjate ja infrastruktuuri haldajate tegevusele.
3. Langetab keerukaid otsuseid, võttes arvesse kehtestatud normatiive, ohutusnõudeid ja majanduslike tegurite koostõu.
4. Optimeerib liiklusvooge, analüüsides pikaajalisi trende ja ressursikasutust.

Enesejuhtimisoskused

1. Järgib tööd tehes juhiseid, valdkondlikke nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid, konventsioone jmt.
2. Kohaneb muutuvate tööoludega ja hoiab stabiilsust keerulistes olukordades.
3. Tuleb kaasa uuenduste ja muudatustega.
4. Hindab adekvaatselt oma vaimset ja füüsilist seisundit ning töövoimet.
5. Reguleerib oma emotsioone ja suhtub kolleegidesse lugupidavalt
6. Rakendab igapäevaselt kutsealases täiendusõppes õpitut
7. Võtab vastutuse keerukate olukordade lahendamisel, suutes tegutseda pingelistes ja kriitilistes tingimustes.
8. Suudab oma otsuseid argumenteerida ja põhjendada eri osapooltele.

Lävimisoskused

1. On avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös, teab ja täidab oma rolli meeskonnas.
2. Jagab oma kogemusi ja töövõtteid kaastöötajatele.
3. Osaleb erialastes aruteludes oma kompetentsuse piires, teeb ettepanekuid parendustegevusteks.
4. Kasutab vastavalt töö spetsiifikale ja piiriüleses koostöös võõrkeelt (nt vene või inglise keelt).
5. Kasutab oma igapäevatöös arvutit infotööluse ja kommunikatsiooni osas iseseisva kasutaja tasemel (vt lisa 1).
6. Kasutab erialasel suhtlemisel eesti keelt.

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Valvekorra vastuvõtmine ja üleandmine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad 1. Viib läbi täiendava juhendamise valvekorda asuvatele töötajatele. 2. Tutvub ja kontrollib taristu ulatuses eelseisva töö korralduse ja ülesandega, sh raudteeliikluse ja -ohutuse olukorraga. 3. Tutvub rongiliiklusalase dokumentatsiooni sissekannete ja kehtivate hoiatustega ning vahetust üle andva liikluskorraldaja märkmetega. 4. Analüüsib olukorda piirijaamades, sh rongide üleandmise ja vastuvõtu planeerimisega. 5. Tutvub taristu seisundiga, sh liiklusjuhtimisseadmete ja turvanguseadmete seisukorraga ning võimalike häiretega.	
B.3.2 Tegutsemine ohu- ja ebastandardsetes olukorras	EKR tase 6
Tegevusnäitajad 1. Hindab ohu- ja ebastandardseid olukordi ja nende mõju raudteeliiklusele ja ohutusele. 2. Planeerib ja rakendab vajalikke meetmeid rongiliikluse ohutuse tagamiseks. 3. Korraldab päästerongi või abiveduri lähetamise õnnetusjuhtumi korral. 4. Teavitab tekkinud olukorrast vastavalt etteantud protseduuridele. 5. Annab ohu- ja ebastandardsetes olukorras osapooltele täpseid tegutsemisjuhiseid ja käske jaamas töötavatele liikluskorraldajatele (nt lisa pidurkingade paigaldamiseks tugeva tuule korral).	
B.3.3 Dokumenteerimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad 1. Sisestab andmed infosüsteemi rongide vahetuse kohta piirijaamades 2. Koostab ja täidab igapäevaselt ööpäeva plaani, kooskõlastab selle vedajate ja kolmandate osapooltega.	
B.3.4 Infovahetus	EKR tase 6
Tegevusnäitajad 1. Vahetab operatiivselt rongiliikluse informatsiooni teiste raudteeadministratsioonide ja -ettevõtjatega. 2. Koordineerib piiriülest rongiliiklust, järgides kehtestatud rahvusvahelisi kokkuleppeid. 3. Edastab kriisiolukorras täpse ja õigeaegse info, lähtudes ettevõtte protseduuridest.	
B.3.5 Juhtimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad 1. Juhib operatiivselt dispetšerite ja liikluskorraldajate tööd, tagades liikluse sujuvuse ja ohutuse. 2. Analüüsib liikluskorralduse kitsaskohti ning võtab vastu otsuseid oma volituste piires. 3. Täidab planeerimisega seotud ülesandeid vastavalt kinnitatud ööpäevaplaan-graafikule	

VALITAVAD KOMPETENTSID

B.3.6 Automaatblokeeringuga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad	

1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse automaatblokeeringuga varustatud liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Tegutseb automaatblokeeringu seadmete rikete korral vastavalt nõuetele. 3. Veendub rongi täiskoosseisus saabumises juhtimisseadmete näitude järgi	
B.3.7 Poolautomaatblokeeringuga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse poolautomaatblokeeringuga varustatud liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Tegutseb poolautomaatblokeeringu seadmete rikete korral vastavalt nõuetele. 3. Kohtab ronge vastavalt signalisatsioonijuhendile jt reeglitele ning veendub rongi täiskoosseisus saabumises.	
B.3.8 Kombineeritud teeblokeeringuga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse kombineeritud teeblokeeringuga liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Tegutseb kombineeritud teeblokeeringuga seadmete rikete korral vastavalt nõuetele. 3. Veendub rongi täiskoosseisus saabumises rattapaari loendurite kontrollnäidu alusel.	
B.3.9 Ühe veovahendiga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta ühe veovahendiga liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Veendub veovahendi täiskoosseisus naasmises rattapaari loendurite kontrollnäidu ja veeremijuhi info alusel.	
B.3.10 Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemiga liin (ERTMS)	EKR tase 4
1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse ERTMS-süsteemi kasutaval liinil, järgides kehtivaid ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Korraldab rongiliiklust, kasutades ETCS liiklusujuhtimissüsteeme, mis võimaldavad rongide liikumist reaalajas jälgida, reguleerida ja optimeerida ning GSM-R või FRMCS sidesüsteeme. 3. Tagab sujuva ja katkestusteta liikluskorralduse ka GSM-R või FRMCS sidevõrgu häirete korral, rakendades vastavaid varuprotseduure ja manuaalseid liikluskorraldusmeetmeid	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.11 Raudteeliikluskorraldaja, tase 6 kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
Tegevusnäitajad 1. Töötab läbi ja analüüsib tehnilist dokumentatsiooni (seadmete kasutusjuhendid, tehnokorraldusaktid ja nende lisad), tagab tehnilisest dokumentatsioonist kinnipidamise. 2. Juhindub raudteetranspordi töö ja liiklusega seotud regulatsioonidest (raudteeseadus, raudtee tehnokasutuseeskiri jm) ja normdokumentidest.	
Teadmised: 1. Veeremi liigid ja nõuded üldpõhimõtted, veeremit iseloomustavad näitajad. 2. Rongiliikluse juhtimise põhimõtted. 3. Tööohutuse- ja töötervishoiu, sealhulgas ohuolukorras tegutsemise nõuded.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-22.12.2025-1.3/10k

2. Kutsestandardi koostajad	Andrus Koha, AS Eesti Raudtee Moonika Siniallik, Edelaraudtee AS Janika Tasane, AS Eesti Raudtee Tarmo Annus, AS Eesti Raudtee Gennady Tsyku, AS Enefit Power AS Sten Aavel, AS Rail Baltic Estonia OÜ Julia Žigalova, AS Eesti Raudtee Madis Kolli, AS Eesti Raudtee Magnus Roosma, Rail Baltic Estonia OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	34
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	22.12.2025
6. Kutsestandard kehtib kuni	31.12.2030
7. Kutsestandardi versiooni number	10
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	4323 Transpordivaldkonna kontoritöötajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Traffic controller, EstQF Level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	